

KONFERENCIA O PRISTÚPENÍ
K EURÓPSKEJ ÚNII
– MOLDAVSKÁ REPUBLIKA –

V Bruseli 12. júna 2026
(OR. en)

AD 19/26

LIMITE

CONF-MD 2

DOKUMENT O PRISTÚPENÍ

Predmet: SPOLOČNÉ STANOVISKO EURÓPSKEJ ÚNIE
– blok 1: Základné hodnoty

PRÍSTUPOVÉ ROKOVANIA

Moldavská republika

SPOLOČNÉ STANOVISKO EÚ

(v nadväznosti na rokovaciu pozíciu Moldavska AD 17/26 CONF-MD 1)

Rokovací blok: 1.

Základné hodnoty

**vrátane fungovania demokratických inštitúcií, reformy verejnej správy, kapitoly 23 –
Súdnictvo a základné práva, kapitoly 24 – Spravodlivosť, sloboda a bezpečnosť,
hospodárskych kritérií, kapitoly 5 – Verejné obstarávanie, kapitoly 18 – Štatistika, kapitoly
32 – Finančná kontrola**

Toto stanovisko Európskej únie vychádza zo všeobecného stanoviska na konferenciu o prístupí Moldavska (AD 11/24 CONF-MD 2) a podlieha rokovacím zásadám, ktoré v ňom boli schválené, a to najmä týmto:

- akýkoľvek názor, ktorý vyjadrí Moldavsko alebo EÚ k určitej kapitole rokovaní, žiadnym spôsobom neovplyvní stanovisko, ktoré sa môže zaujať k iným kapitolám,
- dohody dosiahnuté v priebehu rokovaní o konkrétnych kapitolách, a to ani čiastkové, sa nesmú považovať za konečné, kým sa nedosiahne celková dohoda o všetkých kapitolách,
- stanovisko podlieha aj požiadavkám stanoveným v bodoch 5, 11, 12, 32, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 49 a 51 rokovacieho rámca.

EÚ nabáda Moldavsko, aby pokračovalo v procese zosúlad'ovania s *acquis* EÚ a jeho účinného vykonávania a presadzovania a aby vo všeobecnosti už pred prístupím vytváralo politiky a nástroje, ktoré budú čo najviac podobné politikám a nástrojom EÚ.

EÚ berie na vedomie, že Moldavsko vo svojej pozícii (AD 17/26 CONF-MD 1) akceptuje *acquis* EÚ v rámci bloku 1 v podobe, v akej bolo účinné k 3. júnu 2026, ako aj jeho vyhlásenie, že bude pripravené ho vykonávať' odo dňa svojho prístúpenia k Európskej únii.

1. Fungovanie demokratických inštitúcií

EÚ berie na vedomie, že Moldavsko stanovilo vo svojom ústavnom poriadku základy **demokratického štátu** a usiluje sa o konsolidáciu svojich demokratických inštitúcií. EÚ zastáva názor, že právny a inštitucionálny rámec prispieva k organizácii demokratických volieb. EÚ vyzýva Moldavsko, aby sa zaoberalo nedoriešenými odporúčaniami zo strany Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE)/Úradu pre demokratické inštitúcie a ľudské práva (ODIHR) a pokračovalo v zosúladzovaní s právnymi predpismi EÚ, medzinárodnými a európskymi normami. Medzi kľúčové oblasti, ktoré je potrebné zlepšiť, patria právne predpisy týkajúce sa politickej reklamy a médií počas volebných kampaní, najmä právny rámec a mechanizmy dohľadu nad online médiami, a ochrana novinárov pred zastrašovaním a útokmi. EÚ berie na vedomie, že nedávnymi zlepšeniami v oblasti financovania politických strán a kampaní sa zvýšila celková transparentnosť. Je potrebné vyvinúť ďalšie úsilie vrátane posilnenia kapacity a zdrojov Ústrednej volebnej komisie. EÚ berie na vedomie plány Moldavska posilniť odolnosť svojich volieb proti zasahovaniu zo zahraničia so zameraním na boj proti praniu špinavých peňazí a reguláciu financovania kampaní.

EÚ konštatuje, že sa posilnila úloha moldavského **parlamentu**. EÚ zdôrazňuje, že je potrebné vyvíjať ďalšie úsilie na zvýšenie transparentnosti, zodpovednosti, integrity a celkovej účinnosti. To zahŕňa zlepšenie výsledkov parlamentného dohľadu nad nezávislými inštitúciami a zabezpečenie včasného a komplexného zverejňovania parlamentných činností a rozhodnutí, ako aj návrhov zákonov a sprievodných dokumentov. Prijatie kódexu organizácie a fungovania parlamentu, ako aj etických predpisov ešte viac zlepši účinné fungovanie parlamentu a integritu jeho poslancov.

EÚ zdôrazňuje, že celkovo existuje právny, regulačný a inštitucionálny rámec pre **organizácie občianskej spoločnosti**. EÚ berie na vedomie plány Moldavska zabezpečiť účinnú ochranu organizácií občianskej spoločnosti a obhajcov ľudských práv, a to aj prostredníctvom zosúladenia s *acquis* EÚ v oblasti strategických žalôb proti verejnej účasti. EÚ zdôrazňuje význam nepretržitého úsilia o ďalšie zlepšovanie kvality a transparentnosti procesov verejných konzultácií, aby boli systematickejšie a zmysluplnejšie.

2. Reforma verejnej správy

EÚ konštatuje, že Moldavsko je čiastočne zosúladené s normami EÚ, pokiaľ ide o **strategický rámec** pre reformu verejnej správy. EÚ vyzýva Moldavsko, aby posilnilo zavedený rámec, pokiaľ ide o mechanizmy monitorovania, podávania správ a preskúmania, ako aj finančnú udržateľnosť. EÚ tiež vyzýva Moldavsko, aby aktualizovalo svoju stratégiu na základe najnovšieho posúdenia reformy verejnej správy zo strany OECD/SIGMA a prijatia plánu rastu pre Moldavsko, a to v dostatočnom predstihu pred preskúmaním v polovici trvania, ktoré sa v súčasnosti plánuje.

EÚ konštatuje, že Moldavsko je čiastočne zosúladené s európskymi normami v oblasti **rozvoja a koordinácie politik**. EÚ ďalej konštatuje, že kľúčové výzvy sa týkajú začlenenia tvorby politiky súvisiacej s prístupom k EÚ do plánovania verejnej správy, jasného rozdelenia úloh v tejto oblasti medzi centrum vlády a ministerstvá, ako aj budovania kapacít ministerstiev na systematický dohľad nad vykonávaním politik a vykonávanie pravidelných konzultácií a uplatňovanie prístupu založeného na dôkazoch v rozhodovacích postupoch. S cieľom zmierniť riziká spojené s rozsiahlou zrýchlenou transpozíciou práva EÚ vyzýva EÚ Moldavsko, aby sa usilovalo systematicky monitorovať vykonávanie nedávno prijatých právnych predpisov a zabezpečiť, aby sa neoslabila kvalita tvorby právnych predpisov a dôvera zainteresovaných strán.

EÚ konštatuje, že Moldavsko je čiastočne zosúladené s normami EÚ v oblasti **riadenia ľudských zdrojov vo verejnej službe**. EÚ zdôrazňuje, že je potrebné posilniť celkovú štruktúru pre transparentný a konkurenčný nábor a kariérny postup zamestnancov na základe zásluh. EÚ ďalej zdôrazňuje, že kľúčová regulačná reforma sa musí zamerať na spoľahlivú klasifikáciu pracovných miest vo verejnej službe a na zníženie fragmentácie právneho rámca uplatniteľného na verejné agentúry a orgány. Je potrebné jasne vymedziť a konsolidovať povinnosti najvyšších štátnych zamestnancov v procesoch riadenia ľudských zdrojov, aby sa zabezpečilo, že nábor, povýšenia, presuny a prepúšťanie sa budú vykonávať transparentným a objektívnym spôsobom a na základe zásluh a že v záujme podpory týchto procesov sa zavedie stabilná, konsolidovaná a transparentná štruktúra platových stupní.

EÚ konštatuje, že Moldavsko dosahuje nízku úroveň zosúladenia s normami EÚ v oblasti **organizácie a zodpovednosti**. EÚ vyzýva Moldavsko, aby skonsolidovalo vykonávanie s cieľom zabezpečiť zodpovednosť verejných inštitúcií voči nezávislým inštitúciám dohľadu, ako aj voči jednotlivým sťažovateľom. EÚ konštatuje, že Moldavsko v súčasnosti nie je v súlade s právnymi predpismi EÚ, ktoré sa zaoberajú interoperabilitou systémov riadenia a cezhraničným poskytovaním digitálnych služieb, a je čiastočne zosúladené s normami EÚ v oblasti **poskytovania služieb**. EÚ zdôrazňuje, že celková účinnosť elektronickej verejnej správy si vyžaduje zlepšenie, najmä z dôvodu nízkeho podielu aktívnych používateľov z radov obyvateľstva. EÚ ďalej zdôrazňuje, že je dôležité ďalej stavať na počiatočnom značnom pokroku pri poskytovaní verejných služieb orientovanom na používateľa prostredníctvom systému jednotných kontaktných miest v Moldavsku, najmä prostredníctvom spoľahlivého riadenia kvality s cieľom zabezpečiť vysokú kvalitu poskytovania služieb v celej krajine. EÚ konštatuje, že európsky rámec interoperability je čiastočne zosúladený s normami EÚ v oblasti systému riadenia verejných financií, pričom existuje dobre zavedený právny a inštitucionálny rámec.

EÚ konštatuje, že Moldavsko je čiastočne zosúladené s normami EÚ v oblasti **riadenia verejných financií** a že disponuje dobre zavedeným právnym a inštitucionálnym rámcom pre riadenie verejných financií. EÚ vyzýva Moldavsko, aby zabezpečilo vykonávanie svojich právnych predpisov v praxi a posilnilo svoje kapacity s cieľom zabezpečiť transparentné a účinné využívanie verejných finančných prostriedkov. EÚ zdôrazňuje, že je dôležité, aby Moldavsko posilnilo svoj strednodobý rozpočtový rámec dôveryhodnou finančnou prognózou a zvýšilo inštitucionálne kapacity v záujme účinného monitorovania fiškálnych rizík. EÚ vyzýva Moldavsko, aby v súlade s prístupom jednotnej databázy projektov posilnilo riadenie verejných investícií. EÚ vyzýva Moldavsko, aby posilnilo kapacitu ľudských zdrojov svojej správy riadenia verejných financií s cieľom zabezpečiť efektívnosť vyplácania finančných prostriedkov EÚ a zvýšiť fiškálne príjmy Moldavska. EÚ nabáda Moldavsko, aby posilnilo transparentnosť rozpočtového procesu a dohľad nad ním, a to najmä zabezpečením včasného a pravidelného zverejňovania fiškálnych údajov za všetky subsektory verejnej správy v súlade s požiadavkami ESA 2010. EÚ nabáda Moldavsko, aby s cieľom zabezpečiť a monitorovať súlad fiškálnych politík v krajine zriadilo nezávislú fiškálnu inštitúciu.

3. Kapitola 23 – Súdnictvo a základné práva

EÚ zdôrazňuje, že legislatívny a inštitucionálny rámec Moldavska je čiastočne zosúladený s *acquis* EÚ a príslušnými európskymi normami v oblasti **fungovania súdnictva**. EÚ víta prebiehajúce ambiciózne procesy preverovania pozícií najvyšších sudcov a prokurátorov zamerané na posilnenie **nezávislosti**, nestrannosti, zodpovednosti, efektívnosti a profesionality justičného systému. Moldavsko by malo v tejto súvislosti naďalej dosahovať významný pokrok za pokračujúceho financovania zo strany EÚ.

EÚ konštatuje, že Moldavsko má právny a inštitucionálny rámec, ktorým sa zabezpečuje solídna regulácia **zodpovednosti**, pričom sú potrebné ďalšie zlepšenia s cieľom harmonizovať disciplinárne ustanovenia v celom súdnictve a zabezpečiť ich vykonávanie. EÚ zdôrazňuje, že Moldavsko by malo pokračovať v dosahovaní pokroku a preukázať solídne výsledky v oblasti trvalej zodpovednosti a integrity v justičnom systéme na všetkých úrovniach. EÚ vyzýva Moldavsko, aby ďalej posilňovalo kapacitu, kvalitu, transparentnosť a efektívnosť samosprávnych orgánov, Vyššej súdnej rady a Vyššej rady prokurátorov a ich špecializovaných rád. Musí sa zabezpečiť konzistentný transparentný nezávislý a konkurenčný proces vymenúvania preverených členov kľúčových súdnych orgánov a orgánov prokuratúry založený na zásluhách. EÚ zdôrazňuje, že je potrebné, aby Moldavsko posilnilo procesnú autonómiu prokurátorov, a to aj zabezpečením účinného odvolacieho mechanizmu proti hierarchickým pokynom a preradeniu, a aby posilnilo systém náhodného prideľovania prípadov sudcom a prokurátorom v súlade s európskymi normami. EÚ berie s uspokojením na vedomie nedávnu aktualizáciu právneho rámca ústavných postupov zo strany Moldavska a vyzýva Moldavsko, aby zabezpečilo jeho vykonávanie v súlade s európskymi normami.

Zmenami právneho a inštitucionálneho rámca sa posilnila **kvalita** justičného systému a zdôraznilo, že je potrebné dôsledne zabezpečovať prístupnosť, kvalitu a efektívne vykonávanie spravodlivosti. EÚ vyzýva Moldavsko, aby obsadilo voľné pracovné miesta a vypracovalo stratégie v oblasti ľudských zdrojov pre súdnictvo, ktoré budú zahŕňať komplexnú platovú reformu. Očakáva sa vykonávanie plánov v oblasti súdnictva a prokuratúry, pokrok v oblasti digitalizácie a zlepšenie fungovania Národného inštitútu spravodlivosti, a to v súlade s odporúčaniami partnerského preskúmania TAIEX. Pokiaľ ide o **efektívnosť**, malo by Moldavsko skrátiť dĺžku súdnych konaní, zlepšiť mieru vyriešenia prípadov, znížiť počet nevybavených prípadov a podporiť využívanie mechanizmov alternatívneho riešenia sporov.

EÚ konštatuje, že legislatívny a inštitucionálny rámec Moldavska v oblasti **boja proti korupcii** je čiastočne zosúladený s *acquis* EÚ. Moldavsko by malo zabezpečiť dostatočné inštitucionálne kapacity špecializovaných protikorupčných inštitúcií a iných príslušných inštitúcií zodpovedných za boj proti korupcii, posilniť ich nezávislosť a medziinštitucionálnu spoluprácu. EÚ berie na vedomie plány Moldavska na ďalšie posilnenie protikorupčných systémov súdnictva a prokuratúry v súlade s normami EÚ, a to aj zriadením špecializovaných komisií na boj proti korupcii. EÚ zdôrazňuje, že je potrebné, aby Moldavsko ďalej pokročilo v dosahovaní solídnych výsledkov v oblasti vyšetrovaní, trestných stíhaní a právoplatných odsúdení v prípadoch korupcie, najmä v prípadoch korupcie na vysokej úrovni. Moldavsko by okrem toho malo preukázať dôveryhodnú a konzistentnú prax začatia súbežných finančných vyšetrovaní vrátane zaistenia a konečnej konfiškácie majetku. Pokiaľ ide o vykonávanie, musí Moldavsko dosiahnuť ďalší pokrok v boji proti beztrestnosti a v oblasti deoligarchizácie. EÚ vyzýva Moldavsko, aby pokračovalo v posilňovaní koordinácie a efektívnosti rámca na predchádzanie korupcii, a to aj systematickým a účinným vykonávaním odporúčaní Skupiny štátov Rady Európy proti korupcii (GRECO), OBSE/ODIHR a OECD, zabezpečením ďalšieho zosúladenia s *acquis* EÚ v oblasti ochrany nahlasujúcich osôb a posilnením systému majetkových priznaní. EÚ ďalej vyzýva Moldavsko, aby nepretržite vykonávalo protikorupčný politický rámec, ktorý zahŕňa uplatňovanie hľadiska boja proti korupcii, špecializované posúdenia a konkrétne opatrenia špecifické pre daný kontext zamerané na boj proti korupcii v najzraniteľnejších odvetviach, ako je verejné obstarávanie, štátom vlastnené podniky, clá a dane, spravodlivosť a presadzovanie práva, ako aj infraštruktúra.

EÚ konštatuje, že právny a inštitucionálny rámec Moldavska je čiastočne zosúladený s *acquis* EÚ a európskymi normami v oblasti **základných práv**, a zdôrazňuje, že je potrebné posilniť jeho vykonávanie, aby sa v praxi zaručilo, že základné práva budú požívať všetci ľudia, a to aj prostredníctvom intenzívnejšieho vykonávania rozsudkov Európskeho súdu pre ľudské práva a posilnenia kapacít nezávislých inštitúcií pre základné práva, a to aj s cieľom zabezpečiť vykonávanie akčného plánu pre ľudské práva.

EÚ konštatuje, že pokiaľ ide o predchádzanie mučeniu a neľudskému alebo ponížujúcemu zaobchádzaniu a o **väzenský systém**, právny a inštitucionálny rámec je vo všeobecnosti zavedený, niektoré aspekty však nie sú v súlade s európskymi normami v tejto oblasti. EÚ berie na vedomie záväzok Moldavska pokračovať v zlepšovaní podmienok zadržania. EÚ zdôrazňuje, že je potrebné vyvinúť úsilie na vykonanie rozsudkov Európskeho súdu pre ľudské práva v tejto oblasti a na vykonávanie odporúčaní Európskeho výboru na zabránenie mučeniu tým, že sa bude riešiť otázka preplnenosti väzníc, nedostatočných zdravotníckych služieb, neistých životných podmienok, násilia medzi väzňami a neformálneho hierarchického systému medzi väzňami.

EÚ konštatuje, že pokiaľ ide o **ochranu osobných údajov**, je právny rámec Moldavska do veľkej miery zosúladený so všeobecným nariadením o ochrane údajov. Naďalej je potrebné vyvíjať úsilie o úplné zosúladenie právneho rámca so smernicou o presadzovaní práva a o posilnenie kapacít Národného centra pre ochranu údajov.

EÚ konštatuje, že pokiaľ ide o **slobodu prejavu**, je právny a inštitucionálny rámec Moldavska zabezpečený, no v prípade právneho a inštitucionálneho rámca týkajúceho sa médií sa vyžaduje ďalšie zosúladenie s *acquis* EÚ a príslušnými európskymi normami. EÚ berie na vedomie plány Moldavska zosúladiť svoje právne predpisy so smernicou a odporúčaním EÚ o boji proti využívaniu strategických žalôb proti verejnej účasti a ďalej vyvíjať úsilie o zosúladenie so smernicou o audiovizuálnych mediálnych službách z roku 2018 a s európskym aktom o slobode médií, ako aj aktom o digitálnych službách. EÚ zdôrazňuje, že transparentnosť mechanizmu pozastavovania licencií pre médiá zavedeného zmenami zákona o strategických investíciách by sa mala zlepšiť, aby dosahovala úroveň stanovenú normami EÚ a medzinárodnými normami. EÚ ďalej zdôrazňuje, že Moldavsko by malo pokračovať v úsilí o posilnenie kapacity Audiovizuálnej rady a hospodárskej a finančnej udržateľnosti a nezávislosti verejnoprávneho vysielateľa, ako aj zvýšiť transparentnosť vlastníctva médií a operačnú účinnosť Centra pre strategickú komunikáciu a boj proti dezinformáciám. EÚ zdôrazňuje, že Moldavsko by malo zabezpečiť ochranu novinárov pred všetkými formami zastrašovania a zabezpečiť efektívne a účinné presadzovanie práva a následné opatrenia na justičnej úrovni v prípadoch násilia, zastrašovania a prenasledovania páchaného na novinároch. EÚ vyzýva Moldavsko, aby ďalej posilňovalo právo na slobodu združovania a zhromažďovania v súlade s normami EÚ a európskymi normami.

Pokiaľ ide o **rodovú rovnosť a nediskrimináciu**, kde Moldavsko dosiahlo čiastočné zosúladenie s *acquis* EÚ, berie EÚ na vedomie plány Moldavska dosiahnuť súlad aj so smernicami EÚ o minimálnych normách pre subjekty pre rovnaké zaobchádzanie. EÚ zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť úplné zosúladenie s *acquis* EÚ v oblasti rodovej rovnosti a boja proti násiliu na ženách a domácejmu násiliu. EÚ ďalej odporúča zlepšiť medziinštitucionálnu koordináciu v oblasti rodovej rovnosti, a to aj pokiaľ ide o uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti. EÚ berie na vedomie plány Moldavska rozšíriť a zlepšiť špecializované podporné služby pre obeť násilia, pričom zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť ich stálu dostupnosť a udržateľnosť. EÚ zdôrazňuje potrebu zosúladiť vnútroštátne právo s právnymi predpismi EÚ v oblasti rovnosti a nediskriminácie. EÚ tiež zdôrazňuje, že je potrebné zlepšiť vykonávanie antidiskriminačného zákona a kapacity Rady pre rovnosť v oblasti presadzovania práva. Moldavsko sa nabáda, aby zabezpečilo zber údajov týkajúcich sa diskriminácie rozčlenených podľa druhu predsudkov a trestných činov vrátane predsudkov a trestných činov týkajúcich sa sexuálnej orientácie a rodovej identity. EÚ berie na vedomie plány Moldavska zaviesť štandardizovaný systém zberu a analýzy údajov o predchádzaní násiliu páchanému na ženách a boji proti nemu, ktorý bude v súlade s metodikou EÚ. EÚ vyzýva Moldavsko, aby nedostatky v zosúladovaní s rámcovým rozhodnutím o boji proti niektorým formám a prejavom rasizmu a xenofóbie riešilo prostredníctvom trestného práva.

Pokiaľ ide o práva **osôb so zdravotným postihnutím**, berie EÚ na vedomie plány Moldavska na zosúladenie s *acquis* EÚ, a to aj pokiaľ ide o prístupnosť. EÚ zdôrazňuje, že je potrebné vyvinúť úsilie o vykonávanie európskych a medzinárodných noriem v tejto oblasti vrátane Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, najmä s cieľom odstrániť diskrimináciu, podporovať práva osôb so zdravotným postihnutím, dostupnosť verejných a komunitných služieb, zintenzívniť deinštitucionalizáciu, podporovať prístup k vzdelávaniu a zamestnaniu a prechod na systém posudzovania zdravotného postihnutia založený na ľudských právach.

EÚ vyzýva Moldavsko, aby dodržiavalo a posilňovalo ochranu **práv dieťaťa** ďalším zosúladením s *acquis* EÚ a príslušnými európskymi normami v oblasti súdnictva zohľadňujúceho potreby detí a zabezpečením integrovaného systému ochrany detí. EÚ konštatuje, že je dôležité, aby Moldavsko dosiahlo rozhodujúci pokrok v deinštitucionalizácii detí mimo rodičovskej starostlivosti a detí so zdravotným postihnutím, v zlepšovaní komunitných a rodinných služieb pre deti v zraniteľných situáciách a aby zabezpečilo dostupnosť kvalitných, spoľahlivých, rozčlenených a aktualizovaných údajov o deťoch, ktoré porušili zákon, a o deťoch v ústavoch. EÚ berie na vedomie plány Moldavska zvýšiť počet miestnych špecialistov na ochranu detí v celej krajine a poskytnúť špecializovanú odbornú prípravu personálu, ktorý je v kontakte s deťmi.

EÚ konštatuje, že je potrebné vyvinúť ďalšie úsilie na zosúladenie s *acquis* EÚ v oblasti procesných práv, pokiaľ ide o podozrivé a obvinené osoby v trestnom konaní a práva obetí trestných činov vrátane práv detí. Moldavsko by malo predovšetkým posilniť koncepciu ochrany pred sekundárnou a opakovanou viktimizáciou nad rámec obetí určitých druhov trestných činov. EÚ berie na vedomie plány Moldavska stanoviť minimálne normy v oblasti práv, podpory, ochrany obetí trestných činov a odškodňovania obetí trestných činov.

EÚ konštatuje, že moldavský legislatívny rámec chráni **práva osôb patriacich k menšinám**, a zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa naďalej venovala pozornosť právam osôb patriacich k menšinám. EÚ berie na vedomie plány Moldavska ďalej vyvíjať úsilie o zlepšenie dostupnosti a kvality výučby v rumunskom jazyku a rumunčiny vo verejnom vzdelávaní a o podporu jazykov národnostnej menšiny.

EÚ zdôrazňuje, že Moldavsko musí zabezpečiť úplné zosúladenie svojho legislatívneho rámca s *acquis* EÚ, aby sa po pristúpení zabezpečilo plné užívanie **práv vyplývajúcich z občianstva EÚ**.

4. Kapitola 24 – Spravodlivosť, sloboda a bezpečnosť

EÚ zdôrazňuje, že právny rámec Moldavska týkajúci sa **boja proti závažnej a organizovanej trestnej činnosti a spolupráce v oblasti presadzovania práva** je čiastočne zosúladený s *acquis* EÚ, a berie na vedomie kroky, ktoré Moldavsko prijalo v záujme ďalšieho zosúladenia s *acquis* EÚ v tejto oblasti. EÚ konštatuje, že strategický rámec Moldavska je v súlade so strategickými prioritami EÚ a že Moldavsko pravidelne vykonáva analýzy hrozieb a posúdenia rizík s cieľom podporiť tvorbu politík založenú na dôkazoch. EÚ vyzýva Moldavsko, aby pri vykonávaní týchto strategických rámcov posilnilo koordinačné a monitorovacie úsilie. EÚ nabáda na posilnenie spolupráce medzi moldavskými orgánmi presadzovania práva a justičnými orgánmi a členskými štátmi EÚ, agentúrou CEPOL, Europolom a Eurojustom, ako aj na ďalšie čoraz väčšie zapájanie do platformy EMPACT. EÚ tiež zdôrazňuje, že je potrebné vyvinúť ďalšie úsilie, aby sa konsolidovalo preukazovanie solídnych výsledkov vyšetrovaní, trestných stíhaní a právoplatných odsúdení vo všetkých oblastiach závažnej a organizovanej trestnej činnosti vrátane prania špinavých peňazí, a to aj pokiaľ ide o súvisiace zaistenie a konfiškáciu majetku. EÚ konštatuje, že reakcia orgánov presadzovania práva na organizovanú trestnú činnosť, najmä vyšetrovanie vysokorizikových zločineckých sietí, musí byť proaktívnejšia a systematickejšia. EÚ zdôrazňuje, že Moldavsko by malo posilniť svoje operačné a analytické kapacity, a to aj pokiaľ ide o forenzné odborné znalosti a policajnú prácu založenú na spravodajských informáciách, najmä rozvojom účinného zberu, analýzy a šírenia spravodajských údajov na najvyššej úrovni. EÚ tiež zdôrazňuje, že by Moldavsko malo preukázať, že pri riešení organizovanej trestnej činnosti a prania špinavých peňazí dôveryhodným a systematickým spôsobom začína finančné vyšetrovania, čo vedie k vyššej miere zaistenia a konfiškácie majetku, a berie na vedomie záväzkov Moldavska v tomto ohľade. EÚ vyzýva Moldavsko, aby nielen zvýšilo mieru využívania finančných vyšetrovaní, ale aby tiež rozvíjalo svoju schopnosť riešiť zložité finančné prípady. Moldavsko by tiež malo posilniť svoj systém vymáhania majetku vrátane príslušných vnútroštátnych orgánov, ako je národný úrad pre vyhľadávanie majetku pochádzajúceho z trestnej činnosti a správu majetku. EÚ konštatuje, že Moldavsko by malo inštitúciám bojujúcim proti organizovanej trestnej činnosti poskytnúť primerané zdroje a zlepšiť medziinštitucionálnu koordináciu v oblasti odhaľovania trestnej činnosti a boja proti nej.

EÚ konštatuje, že trestné stíhanie samostatného prania špinavých peňazí a samoprania je do moldavských právnych predpisov zahrnuté, praktické vykonávanie však zostáva výzvou. Výsledky na úrovni odsúdení by sa mali výrazne zlepšiť. Moldavsko by malo zabezpečiť, aby príslušné právne predpisy týkajúce sa vyšetrovania a kriminalizácie prania špinavých peňazí a financovania terorizmu boli v súlade s *acquis* EÚ a medzinárodnými normami, ako sú normy Finančnej akčnej skupiny a výboru Moneyval.

EÚ vyzýva Moldavsko, aby prijalo všetky potrebné právne predpisy a vykonávacie opatrenia na úplné zosúladenie s *acquis* EÚ v oblasti **počítačovej kriminality** a aby v záujme účinného boja proti počítačovej kriminalite pristúpilo k druhému dodatkovému protokolu k Budapeštianskemu dohovoru. Moldavsko by takisto malo preukázať presvedčivé výsledky, pokiaľ ide o predchádzanie počítačovej kriminalite a jej potlačanie, a to najmä posilnením nástrojov a vybavenia na jej vyšetrovanie vrátane forenznej analýzy. Moldavsko by tiež malo inštitucionalizovať spoluprácu medzi Agentúrou pre kybernetickú bezpečnosť a Centrom pre boj proti počítačovej kriminalite.

EÚ berie na vedomie plán Moldavska posilniť svoje kapacity na vyšetrovanie a stíhanie **sexuálneho zneužívania detí, a to aj online**, a plne zosúladiť svoj regulačný rámec s *acquis* EÚ v tejto oblasti a posilniť opatrenia na ochranu detí. EÚ vyzýva Moldavsko, aby v súvislosti so sexuálnym zneužívaním detí online a offline venovalo osobitnú pozornosť ochrane a prevencii (vrátane predchádzania opätovnej viktimizácii), ako aj riešeniu tejto otázky.

EÚ konštatuje, že Moldavsko je, pokiaľ ide o strelné zbrane, veľmi aktívne v rámci Európskej multidisciplinárnej platformy proti hrozbám trestnej činnosti (EMPACT), čo prinieslo pozitívne výsledky, pokiaľ ide o **boj proti obchodovaniu so strelnými zbraňami**. EÚ tiež berie na vedomie, že Moldavsko uskutočnilo pozitívne inštitucionálne reformy tým, že vytvorilo národnú komisiu pre ručné a ľahké zbrane a zriadilo národné kontaktné miesta pre strelné zbrane, a vyzýva Moldavsko, aby sa usilovalo o ich sfunkčnenie. EÚ tiež berie na vedomie plán Moldavska prijať osobitný strategický rámec, posilniť kapacity orgánov presadzovania práva reagovať na hrozby v oblasti strelných zbraní, zlepšiť kapacity forenznej analýzy na účely vyšetrovania v súvislosti so strelnými zbraňami a zlepšiť bezpečnosť a ochranu zásob.

EÚ zdôrazňuje, že Moldavsko je krajinou pôvodu, tranzitu a cieľovou krajinou **obchodovania s ľudmi** a že musí posilniť svoje opatrenia na boj proti nemu so zameraním na včasnú identifikáciu potenciálnych obetí a ochranu obetí, a to aj posilnením opatrení zameraných na pomoc, poskytnutie útočiska a sociálnu ochranu. EÚ berie na vedomie záväzok Moldavska posilniť v tejto súvislosti inštitucionálne kapacity na ochranu obetí. EÚ zdôrazňuje, že Moldavsko stále v tejto oblasti nedosiahlo presvedčivé výsledky, pokiaľ ide o proaktívne vyšetrowanie, stíhanie a právoplatné odsúdenia.

EÚ konštatuje, že právny rámec Moldavska je čiastočne zosúladený s *acquis* EÚ v oblasti drogovej problematiky, a vyzýva ho, aby zabezpečilo úplné zosúladenie. EÚ zdôrazňuje, že moldavské orgány presadzovania práva dosiahli v **oblasti drogovej problematiky** dobrú úroveň **spolupráce** so svojimi partnermi v členských štátoch EÚ, s Europolom a Agentúrou EÚ pre drogy (EUDA). EÚ tiež konštatuje, že Moldavsko by malo v úzkej spolupráci s agentúrou EUDA ďalej rozvíjať zber údajov o všetkých ukazovateľoch súvisiacich s drogami a zintenzívniť operačnú spoluprácu v boji proti obchodovaniu s drogami, a to aj v rámci platformy EMPACT a v spolupráci s Europolom. EÚ vyzýva Moldavsko, aby prijalo komplexný strategický rámec v oblasti drog, ktorý by sa zaoberal prevenciou, znižovaním ponuky aj dopytu, ako aj škôd súvisiacich s drogami. EÚ ďalej berie na vedomie plán Moldavska sfunkčnit' svoj inštitucionálny rámec, najmä posilnením národného monitorovacieho centra pre drogy a zriadením operačného vnútroštátneho systému včasného varovania na výmenu informácií o nových psychoaktívnych látkach. EÚ zdôrazňuje, že okrem zosúladenia legislatívneho a strategického rámca s *acquis* EÚ bude nevyhnutné, aby Moldavsko preukázalo presvedčivé výsledky, pokiaľ ide o zaist'ovanie drog, trestné stíhanie a odsúdenia v prípadoch súvisiacich s drogami, ako aj systematickú konfiškáciu majetku získaného trestnou činnosťou a rýchle zničenie skonfiškovaných drog. EÚ tiež vyzýva Moldavsko, aby zvýšilo svoju forenznú kapacitu a ďalej rozvíjalo svoje kapacity vo vzťahu k prvkom súvisiacim s dopytom po drogách.

EÚ konštatuje, že Moldavsko má strategický, právny a inštitucionálny rámec na **boj proti terorizmu**, ktorý si vyžaduje zmeny, aby sa plne zosúladiť s *acquis* EÚ. EÚ konštatuje, že je potrebné zvýšiť regionálnu spoluprácu a výmenu citlivých informácií s Europolom a členskými štátmi. EÚ vyzýva Moldavsko, aby prijalo strategický rámec zameraný na boj proti terorizmu, ako aj stratégiu predchádzania radikalizácii a násilnému extrémizmu a boja proti nim. EÚ ďalej berie na vedomie plán Moldavska zaoberať sa teroristickým obsahom online zosúladením svojho právneho rámca s *acquis* EÚ, ako aj záväzok Moldavska regulovať uvádzanie prekursorov výbušnín na trh a ich používanie. EÚ zdôrazňuje, že je potrebné ďalej sa zaoberať problémom financovania terorizmu a prania špinavých peňazí vrátane posilnenia spôsobilostí orgánov presadzovania práva pri finančnom vyšetrení a v oblasti prania špinavých peňazí. EÚ berie na vedomie, že Moldavsko sa zaväzuje **chrániť kritickú infraštruktúru a zvyšovať odolnosť svojich kritických subjektov**, napr. prijatím stratégie odolnosti, identifikáciou kritických subjektov a vytvorením inštitucionálneho rámca. Moldavsko by malo vykonávať aj posúdenia rizík v sektoroch, na ktoré sa vzťahuje toto *acquis*.

EÚ konštatuje, že Moldavsko má vo svojich právnych predpisoch zakotvené základné zásady **justičnej spolupráce v trestných, občianskych a obchodných veciach** a že pristúpilo k mnohým relevantným medzinárodným dohovorom, ale že je potrebné ďalšie zosúladenie s *acquis* EÚ, najmä pokiaľ ide o doručovanie písomností a vykonávanie dôkazov, mediáciu, rodinné veci a dedenie, platobnú neschopnosť a právnu pomoc. EÚ berie na vedomie plán Moldavska ratifikovať niekoľko zostávajúcich relevantných medzinárodných dohovorov v oblasti justičnej spolupráce. EÚ tiež vyzýva Moldavsko, aby posilnilo svoje administratívne kapacity s cieľom splniť požiadavky EÚ v oblasti justičnej spolupráce v trestných, občianskych a obchodných veciach a zabezpečiť v tomto ohľade účinnú spoluprácu s Eurojustom a Európskou prokuratúrou. Moldavsko sa vyzýva, aby vyslalo na plný úväzok styčného prokurátora do Eurojustu a do ústredia Európskej prokuratúry.

EÚ konštatuje, že pokiaľ ide o **migráciu**, Moldavsko sa čoraz viac stáva tranzitnou a cieľovou krajinou. EÚ zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť, aby sa zaviedli náležité koordinačné mechanizmy medzi zúčastnenými orgánmi. EÚ berie na vedomie plán Moldavska aktualizovať svoj pohotovostný plán na riadenie veľkých migračných tokov a vyzýva Moldavsko, aby vyčleňovalo primerané zdroje. EÚ berie na vedomie aj plán Moldavska prijať potrebné zmeny v oblasti legálnej migrácie s cieľom dosiahnuť súlad s platným *acquis* EÚ, napr. s jednotným povolením na prácu a pobyt pre štátnych príslušníkov tretích krajín (vrátane sezónnych pracovníkov), s určitými ustanoveniami o zlúčení rodiny a osobách s dlhodobým pobytom, s pravidlami týkajúcimi sa podmienok vstupu a pobytu pre vysokokvalifikovaných pracovníkov prostredníctvom modrej karty EÚ a pre študentov a výskumných pracovníkov, ako aj s pravidlami týkajúcimi sa zamestnancov presunutých v rámci podniku. EÚ ďalej berie na vedomie plán Moldavska na zosúladenie s príslušným *acquis* EÚ v oblasti neoprávnenej migrácie. EÚ zdôrazňuje, že spolupráca Moldavska s agentúrou Frontex je dobrá, a vyzýva Moldavsko, aby ju prehľbovalo. EÚ tiež berie na vedomie prebiehajúce rokovania o uzavretí novej pracovnej dohody s agentúrou Frontex, ktorá sa vzťahuje na jej nový mandát. EÚ berie na vedomie aj značné úsilie Moldavska o budovanie operačných partnerstiev s členskými štátmi v boji proti neoprávnenej migrácii. EÚ zdôrazňuje, že vo všeobecnosti je potrebné zvýšiť finančné, ľudské a technické zdroje v oblasti migrácie, najmä s cieľom lepšie predchádzať neoprávnenej migrácii a riešiť ju. EÚ tiež vyzýva Moldavsko, aby posilnilo kapacity, aby sa konania o návrate uplatňovali v súlade s *acquis* EÚ.

EÚ konštatuje, že v oblasti **azylu** boli v rámci pohotovostného plánu aktivované opatrenia na riešenie masívneho prílevu žiadateľov o azyl prichádzajúcich do Moldavska v kontexte útočnej vojny Ruska proti Ukrajine. EÚ však konštatuje, že v prípade nárastu počtu žiadateľov o azyl je potrebné posilniť ľudské, finančné, technické a logistické kapacity, a to aj zabezpečením dostatočných podmienok prijímania. EÚ tiež vyzýva Moldavsko, aby venovalo osobitnú pozornosť osobám s osobitnými potrebami, a to najmä revíziou svojho vnútroštátneho systému nahlasovania žiadateľov o azyl s osobitnými potrebami a poskytnutím primeranej pomoci a ubytovania. EÚ berie na vedomie plán Moldavska uskutočniť komplexnú reformu svojho azylového systému a zlepšiť prístup žiadateľov o azyl k službám a programom integrácie.

EÚ konštatuje, že **vízová politika** Moldavska ešte nie je plne zosúladená s vízovou politikou EÚ. EÚ pripomína, že na prístupenie je potrebná úplná harmonizácia s vízovou politikou EÚ, a vyzýva Moldavsko, aby podniklo kroky na jej postupné zosúladenie. EÚ vyzýva Moldavsko, aby až do úplného zosúladenia s vízovou politikou vykonávalo dôslednejšie preverovanie bezvízového styku štátnych príslušníkov tretích krajín, najmä tých, ktoré predstavujú bezpečnostné riziko alebo riziko neoprávnenej migrácie. EÚ konštatuje, že moldavský informačný systém si bude vyžadovať ďalšie technické úpravy, aby bol v súlade s vízovým informačným systémom, a berie na vedomie plán Moldavska vytvoriť národný vízový informačný systém, ktorý s ním bude interoperabilný, čo sa môže uskutočniť v príslušnej fáze po prístupení. EÚ tiež vyzýva Moldavsko, aby vypracovalo príslušné pravidlá, postupy a zabezpečilo kapacity na odoberanie odtlačkov prstov na účely vydávania biometrických cestovných dokladov a dokladov o pobyte a na výmenu informácií s členskými štátmi.

Pokiaľ ide o **schengenské a vonkajšie hranice**, berie EÚ na vedomie dobrú a pokračujúcu operačnú spoluprácu s agentúrou Frontex v oblasti hraničného dozoru, a to aj tým, že v Moldavsku sa vykonáva spoločná operácia a realizuje spolupráca v oblasti odbornej prípravy. EÚ vyzýva Moldavsko, aby ďalej rozvíjalo túto spoluprácu, a zdôrazňuje potrebu riešiť problém vysokej fluktuácie príslušníkov hraničnej polície, ako aj potrebu posilniť infraštruktúru a vybavenie. EÚ pripomína, že podstatné časti schengenského *acquis* vrátane absencie kontrol na vnútorných hraniciach budú podmienené splnením dodatočných objektívnych požiadaviek zo strany Moldavska, čo sa overí v rámci schengenského hodnotiaceho mechanizmu. EÚ berie na vedomie záväzok Moldavska prijať schengenský akčný plán s cieľom pripraviť sa na vstup do schengenského priestoru.

Pokiaľ ide o **falšovanie eura**, EÚ zdôrazňuje, že je potrebné zriadiť národný ústredný úrad pre boj proti falšovaniu meny a ďalej dosahovať súlad s *acquis* EÚ. EÚ víta skutočnosť, že v decembri 2024 dokončilo Moldavsko prístupenie k Ženevskému dohovoru o potieraní peňazokazectva.

5. Hospodárske kritériá

EÚ konštatuje, že Moldavsko je odhodlané stať sa krajinou s **fungujúcim trhovým hospodárstvom**. EÚ zdôrazňuje záväzok Moldavska usilovať sa o makroekonomickú stabilitu a hospodárske reformy, ako aj udržateľné verejné financie. EÚ konštatuje, že verejný dlh je na udržateľnej úrovni, hoci Moldavsko vykazovalo počas nedávnych kríz veľké rozpočtové deficity. EÚ vyzýva Moldavsko, aby zabezpečilo fiškálnu udržateľnosť a zároveň vyváženosť verejných investícií, a to aj uplatňovaním nového rámca jednotnej databázy projektov, rozšírením daňového základu a zlepšením efektívnosti výdavkov prostredníctvom preskúmaní výdavkov. EÚ zdôrazňuje, že napriek značnému úsiliu a pokroku dosiahnutému v posledných rokoch pretrvávajú základné štrukturálne nedostatky, ktoré naďalej obmedzujú účinné fungovanie trhového hospodárstva a odrádzajú miestnych a zahraničných investorov. Medzi uvedené nedostatky patrí: i) slabé podnikateľské prostredie, ktoré je navyše vážne zasiahnuté útočnou vojnou Ruska proti susednej Ukrajine, ii) nízka miera účasti na trhu práce, iii) vysoký podiel neformálneho hospodárstva, iv) dominantné postavenie štátnych podnikov v niektorých odvetviach, zatiaľ čo sa doposiaľ nezrealizovali dôležité kroky prebiehajúcej reformy štátom vlastnených podnikov, a v) obmedzený rozvoj finančného sektora s pretrvávajúcimi prekážkami v prístupe k financovaniu.

EÚ konštatuje, že Moldavsko dosahuje pokrok vo svojej **schopnosti vyrovnat' sa s konkurenčným tlakom a trhovými silami v rámci Únie**. EÚ konštatuje, že moldavské hospodárstvo je naďalej vo veľkej miere závislé od poľnohospodárskeho sektora s nízkou produktivitou, a to aj napriek postupnému prechodu na služby, čo jeho hospodárstvo vystavuje vysokým rizikám súvisiacim so zmenou klímy. EÚ vyzýva Moldavsko, aby ďalej diverzifikovalo svoje hospodárstvo a posilnilo jeho odolnosť proti zmene klímy. EÚ berie na vedomie rastúcu integráciu Moldavska do trhu EÚ, pokiaľ ide o obchod aj priame zahraničné investície, a odporúča Moldavsku, aby ďalej podporovalo integráciu miestnych podnikov do globálnych hodnotových reťazcov, najmä prostredníctvom vývozu s vyššou pridanou hodnotou a diverzifikovaného vývozu. EÚ zdôrazňuje, že energetická odolnosť Moldavska sa v posledných rokoch výrazne zlepšila, a to najmä v dôsledku veľkých investícií do energetickej infraštruktúry a integrácie do trhu EÚ. EÚ konštatuje, že napriek značným pretrvávajúcim nedostatkom sa dopravná infraštruktúra, digitalizácia hospodárstva a kvalita vzdelávania pomaly zlepšujú. EÚ tiež zdôrazňuje, že sa musia zvýšiť investície do všetkých oblastí fyzickej infraštruktúry, a to využitím zdrojov moldavského plánu rastu a s podporou reforiem zameraných na zlepšenie riadenia verejných investícií a správy vecí verejných. EÚ vyzýva Moldavsko, aby zvýšilo svoju produktivitu a technologický pokrok, ktorému v súčasnosti bráni nedostatok podnikateľského a technologického know-how, nízka úroveň priamych zahraničných investícií, nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami a trvalo nízke výdavky na výskum, vývoj a inovácie, a to prostredníctvom vyššej kvality a úrovne výsledkov vzdelávania prispôbených potrebám trhu práce, úsilia na podporu investícií do výskumu a podpory transferu technológií s podporou priamych zahraničných investícií.

EÚ vyzýva Moldavsko, aby sa systematicky a dôkladne zaoberalo politickými odporúčaniami EÚ uvedenými v správach Komisie týkajúcich sa balíka rozširovania aj spoločne dohodnutými politickými usmerneniami v kontexte spoločných záverov dialógu o hospodárskych a finančných otázkach medzi EÚ a kandidátskymi krajinami, ako aj záväzkov v rámci plánu rastu, ktoré podporia Moldavsko pri plnení hospodárskych kritérií.

6. Kapitola 5 – Verejné obstarávanie

EÚ konštatuje, že moldavský systém verejného obstarávania je čiastočne zosúladený s *acquis* EÚ. Hoci v oblasti **klasických odvetví a odvetví verejných služieb** existuje dobrá úroveň zosúladenia, EÚ vyzýva Moldavsko, aby preskúmalo svoje právne predpisy v týchto odvetviach, pokiaľ ide o vylúčenie z rozsahu ich pôsobnosti, dôvody na vylúčenie, kritériá na vyhodnotenie ponúk, kvalifikačné a výberové kritériá hospodárskych subjektov a obstarávanie s nízkou hodnotou s cieľom dosiahnuť úplný súlad so smernicami EÚ o verejnom obstarávaní. EÚ tiež konštatuje, že v oblasti **koncesii a verejno-súkromných partnerstiev** je Moldavsko čiastočne zosúladené s *acquis* EÚ a kladie dôraz na úsilie o ďalšie zosúladovanie svojich právnych predpisov. EÚ okrem toho vyzýva Moldavsko, aby pokračovalo v úsilí o vytvorenie súdržných právnych predpisov v tejto oblasti, a najmä o prijatie posilneného právneho rámca pre verejno-súkromné partnerstvá. EÚ berie na vedomie plán Moldavska zaviesť komplexné právne predpisy vzťahujúce sa na oblasť **obstarávania v oblasti obrany a bezpečnosti**.

EÚ berie na vedomie strednú pripravenosť Moldavska, pokiaľ ide o **kapacitu na vykonávanie a presadzovanie predpisov** v oblasti verejného obstarávania. EÚ zdôrazňuje význam transparentnosti a integrity, pokiaľ ide o operácie verejného obstarávania, ako aj efektívnosti a dôkladného vykonávania. EÚ berie na vedomie najmä plán Moldavska zaviesť nový systém elektronického obstarávania s cieľom posilniť transparentnosť, efektívnosť, účinný zber údajov a monitorovanie. EÚ vyzýva Moldavsko, aby posilnilo kapacity verejných obstarávateľov na ústrednej aj miestnej úrovni prostredníctvom Agentúry pre verejné obstarávanie s cieľom ďalej zlepšovať fungovanie systému verejného obstarávania súbežne s procesom reformy jeho legislatívneho rámca a riešiť riziká korupcie vzhľadom na vysokú zraniteľnosť v tomto odvetví.

EÚ vyzdvihuje vysokú úroveň zosúladenia Moldavska s *acquis* EÚ, pokiaľ ide o **system prostriedkov nápravy**. EÚ vyzýva Moldavsko, aby zrevidovalo svoje právne predpisy, ktorými sa riešia nezrovnalosti týkajúce sa lehôt na podávanie sťažností, a zosúladiť svoje právne predpisy s *acquis*, pokiaľ ide o systém preskúmania týkajúci sa odvetvia verejných služieb. EÚ okrem toho berie na vedomie, že Moldavsko zaviedlo transparentný elektronický systém podávania sťažností prostredníctvom platformy Národnej agentúry pre riešenie sťažností. EÚ zdôrazňuje, že Moldavsko musí súbežne s modernizáciou svojho systému elektronického obstarávania zabezpečiť interoperabilitu svojho digitalizovaného systému preskúmania. EÚ konštatuje, že moldavský systém prostriedkov nápravy si zachováva stabilnú úroveň výkonnosti a kvalitných rozhodnutí o podaných sťažnostiach.

7. Kapitola 18 – Štatistika

EÚ konštatuje, že **štatistická infraštruktúra** Moldavska je čiastočne v súlade s *acquis* EÚ. EÚ berie na vedomie záväzok Moldavska naďalej prideliť sektoru štatistiky primerané finančné a ľudské zdroje s cieľom dosiahnuť úplné zosúladenie s *acquis* EÚ.

EÚ berie na vedomie plán Moldavska vykonávať stratégiu rozvoja národného štatistického systému na roky 2023 – 2030 a program rozvoja národného štatistického systému na roky 2023 – 2026.

EÚ berie na vedomie záväzok Moldavska zriadiť medziinštitucionálnu pracovnú skupinu a vypracovať memorandá o porozumení medzi inštitúciami s cieľom lepšie vymedziť zodpovednosť príslušných inštitúcií za tvorbu určitých nových štatistík.

EÚ berie na vedomie, že Moldavsko zaviedlo hlavné **klasifikácie EÚ** s rôznou mierou súladu s *acquis*. EÚ berie na vedomie záväzok Moldavska zabezpečiť ďalšiu potrebnú prácu na štatistických registroch s cieľom dosiahnuť úplný súlad s *acquis* EÚ.

EÚ zdôrazňuje čiastočné zosúladenie Moldavska s *acquis* EÚ v oblasti **štatistiky**, pričom vo všetkých oblastiach je potrebné vynaložiť značné úsilie. EÚ vyzýva Moldavsko, aby v záujme úplného zosúladenia dosiahlo ďalší pokrok vo všetkých štatistických oblastiach.

8. Kapitola 32 – Finančná kontrola

EÚ konštatuje, že Moldavsko je čiastočne zosúladené s *acquis* EÚ v oblasti **verejnej vnútornej finančnej kontroly** a že jeho legislatívny rámec je vo všeobecnosti zosúladený s normami EÚ. EÚ zdôrazňuje, že by sa malo zlepšiť účinné vykonávanie vnútornej kontroly, najmä pokiaľ ide o delegovanú manažérsku zodpovednosť a riadenie rizík. EÚ ďalej zdôrazňuje, že by sa mali výrazne posilniť kapacity funkcie vnútorného auditu na úrovni ľudských zdrojov a že je potrebné zlepšiť procesy plánovania vnútorného auditu, aby sa splnili požiadavky na funkciu vnútorného auditu.

EÚ vyzýva Moldavsko, aby posilnilo vplyv **funkcií** vnútorného a vonkajšieho **audit**u s cieľom plne dodržiavať odborné štandardy a zásady EÚ.

EÚ vyzýva Moldavsko, aby primerane zmenilo svoj legislatívny rámec s cieľom ošetriť **nezávislosť a postavenie Účtovného dvora** v súlade s medzinárodnými normami.

EÚ vyzýva Moldavsko, aby plne zosúladilo svoje vnútroštátne právne predpisy so smernicou EÚ o boji proti podvodom poškodzujúcim **finančné záujmy EÚ** prostredníctvom trestného práva.

EÚ vyzýva Moldavsko, aby formálne zabezpečilo a posilnilo spoluprácu medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v oblasti **ochrany eura proti falšovaniu**.

* * *

Vzhľadom na súčasný stav príprav Moldavska EÚ konštatuje, že za predpokladu, že Moldavsko bude naďalej dosahovať pokrok v zosúlad'ovaní s *acquis* EÚ a príslušnými európskymi normami, na ktoré sa vzťahuje blok 1, a v ich vykonávaní, bude potrebné splniť tieto *predbežné kritériá*:

- *na horizontálnej úrovni pre blok 1* zabezpečí Moldavsko dôkladné a trvalé monitorovanie nepretržitého vykonávania plánov v oblasti právneho štátu, reformy verejnej správy a fungovania demokratických inštitúcií prostredníctvom spoľahlivého a multidisciplinárneho mechanizmu dohľadu, pričom bude venovať osobitnú pozornosť primeranosti ľudských a finančných zdrojov, inštitucionálnej kapacity, dodržiavaniu stanovených lehôt a aktívnemu a zmysluplnému dialógu s občianskou spoločnosťou.

Kapitola 23 – Súdnictvo a základné práva

Moldavsko ďalej vykonáva komplexnú reformu súdnictva, ktorá prináša zlepšenia z hľadiska nestrannosti, nezávislosti, zodpovednosti, kvality a efektívnosti justičného systému v súlade s *acquis* EÚ a európskymi normami. Toto predbežné kritérium Moldavsko splní, najmä keď:

- ďalej posilní kapacitu, kvalitu, transparentnosť, účinnosť a štrukturálnu *nezávislosť* samosprávnych orgánov súdnictva a prokuratúry, Vyššej súdnej rady a Vyššej rady prokurátorov a ich špecializovaných rád, a to aj pridelením dostatočných zdrojov; dosiahne hmatateľný pokrok vo vykonávaní máp súdnictva a prokuratúry;

- posilní štrukturálnu nezávislosť a trvalú zodpovednosť súdnictva a prokuratúry, najmä výrazným pokrokom smerom k dokončeniu *procesu* preverovania a trvalej zodpovednosti a integrity v justičnom systéme na všetkých úrovniach po preverovaní v súlade s európskymi normami, a to aj prostredníctvom zlepšeného disciplinárneho procesu, a zvýšenej operačnej autonómie a štrukturálnej integrity na úrovni prokuratúry,
- zlepši kvalitu súdnictva, a to aj zabezpečením dostatočných finančných a ľudských zdrojov pre súdnictvo a prokuratúru, výrazným znížením počtu voľných pracovných miest v sektore súdnictva, vykonávaním reformy Najvyššieho súdu a posilnením fungovania Národného inštitútu pre spravodlivosť,
- posilní efektívnosť súdnictva, a to aj prostredníctvom zlepšenia miery doriešenia prípadov a *skrátenia* času rozsúdenia, čo povedie k trvalému zníženiu počtu nevybavených prípadov, zlepšenia postupu Ústavného súdu, zvýšeného využívania mechanizmov alternatívneho riešenia sporov, posilnenej právnej pomoci, vyššej miery presadzovania a zlepšenia digitalizácie justičného systému.

Moldavsko dosahuje ďalší významný pokrok v boji proti korupcii a v jej predchádzaní. Toto predbežné kritérium Moldavsko splní, najmä keď:

- bude dôsledne vykonávať právny a strategický protikorupčný rámec v súlade s európskymi a medzinárodnými normami vrátane príslušných odporúčaní skupiny GRECO, OSCE-ODIHR a OECD, a to s účinnou koordináciou, rozpočtovaním, monitorovaním a hodnotením,
- výrazne posilní nezávislosť, účinnosť, koordináciu a operačnú kapacitu špecializovaných protikorupčných inštitúcií, ako aj iných príslušných inštitúcií zodpovedných za boj proti korupcii,

- posilní efektivnosť rámca na predchádzanie korupcii vrátane postupného zosúlad'ovania s *acquis* EÚ, ako je ochrana oznamovateľov, a posilní overovanie majetkových priznaní,
- dosiahne hmatateľný pokrok pri preukazovaní solídnych výsledkov v oblasti vyšetrení, *trestných stíhaní* a odsúdení v prípadoch korupcie, najmä právoplatných odsúdení na vysokej úrovni, a zvýši počet a celkovú hodnotu zaisteného, zmrazeného a skonfiškovaného majetku,
- zlepší začleňovanie konkrétnych protikorupčných opatrení prostredníctvom *posudzovania* rizika a opatrení prispievajúcich k systémovej integrite v odvetviach, ktoré sú najviac ohrozené korupciou.

Moldavsko ďalej posilňuje ochranu základných práv v praxi. Toto predbežné kritérium

Moldavsko splní, najmä keď:

- posilní vykonávanie právneho a politického rámca pre základné práva a *ich* presadzovanie v praxi, najmä prostredníctvom intenzívnejšieho vykonávania rozsudkov Európskeho súdu pre ľudské práva a posilnenej kapacity nezávislých inštitúcií pre základné práva vrátane Rady pre rovnosť a verejného ochrancu práv,
- bude pokračovať v reforme týkajúcej sa väzníc a zariadení na zadržiavanie vrátane zlepšenia podmienok v týchto zariadeniach a krokov nadväzujúcich na prípady zlého zaobchádzania,
- posilní slobodu združovania a prejavu vrátane slobody a plurality médií posilnením nezávislosti a inštitucionálnej kapacity verejnoprávnych médií a rámca na monitorovanie ich činnosti, ako aj zabezpečením transparentnosti vlastníctva médií v súlade s medzinárodnými normami a normami EÚ,

- zabezpečí ďalší pokrok pri zosúladiovaní vnútroštátnych právnych predpisov s *acquis* EÚ v oblasti rovnosti a nediskriminácie, trestných činov z nenávisťi a nenávisťných prejavov, práv osôb so zdravotným postihnutím, rodovej rovnosti a boja proti rodovo motivovanému násiliu, *procesných* práv podozrivých a obvinených osôb v trestnom konaní a práv obetí,lepší zber údajov a zabezpečí špecializované podporné služby pre obeť trestných činov a posilnené kapacity Národného centra pre ochranu údajov,
- dosiahne pokrok pri vytváraní integrovaného systému ochrany detí a pri *zosúladiovaní* s *acquis* EÚ v oblasti práv dieťaťa, pokročí smerom k deinštitucionalizácii detí mimo rodičovskej starostlivosti a osôb so zdravotným postihnutím.

Kapitola 24 – Spravodlivosť, sloboda a bezpečnosť

Moldavsko dosahuje hmatateľný pokrok v boji proti závažnej a organizovanej trestnej činnosti. Toto predbežné kritérium Moldavsko splní, najmä keď:

- dosiahne ďalší súlad s *acquis* EÚ v oblasti boja proti organizovanej trestnej činnosti vrátane oblasti vyšetrovania a kriminalizácie prania špinavých peňazí, ako aj vymáhania a konfiškácie majetku,
- dosiahne *hmatateľný* pokrok pri dosahovaní solídnych výsledkov vyšetrovania, stíhania a právoplatných odsúdení vo všetkých oblastiach závažnej a organizovanej trestnej činnosti (vrátane obchodovania s ľuďmi a sexuálneho zneužívania detí, počítačovej kriminality, obchodovania so strelnými zbraňami, výroby drog a nedovoleného obchodovania s nimi, prania špinavých peňazí a boja proti terorizmu),

- preukáže dôveryhodnú a dôslednú prax uskutočňovania systematických finančných vyšetrovaní pri riešení závažnej a organizovanej trestnej činnosti vrátane *prania špinavých peňazí*,
- dosiahne *hmatateľný* pokrok pri preukazovaní solídnych výsledkov v oblasti zaistovania a konečnej konfiškácie majetku a zlepši svoj systém vymáhania majetku,
- dosiahne podstatný pokrok v rozkladaní sietí obchodovania s ľuďmi a *obchodovania* so strelnými zbraňami, a to aj sprevádzkovaním národného kontaktného miesta pre ručné a ľahké zbrane,
- posilní svoj inštitucionálny rámec, najmä jasnejším vymedzením právomocí a funkcií orgánov presadzovania práva, posilnením ich nezávislosti a integrity, operačných, analytických a kapacít IT a medziagentúrnej spolupráce.
- *posilní* svoje administratívne kapacity s cieľom splniť požiadavky EÚ v oblasti justičnej spolupráce v trestných, občianskych a obchodných veciach a zabezpečiť účinnú spoluprácu s Eurojustom a Európskou prokuratúrou.

Moldavsko zintenzívňuje úsilie v rámci spolupráce v oblasti drog. Toto predbežné kritérium Moldavsko splní, najmä keď:

- zriadi fungujúci národný systém včasného varovania, ktorý bude disponovať dostatočnými zdrojmi, *posilní* národné monitorovacie centrum pre drogy a zosúladí svoje právne predpisy s *acquis* EÚ v oblasti drog a drogových prekurzorov,
- dosiahne *hmatateľný* pokrok pri preukazovaní solídnych výsledkov v oblasti záchytu a *ničenia* drog a konfiškácie príslušného majetku.

Moldavsko dosahuje výsledky v oblasti legálnej a neoprávnenej migrácie a azylu a v otázkach týkajúcich sa schengenského *acquis* a vonkajších hraníc a vízovej politiky. Toto predbežné kritérium Moldavsko splní, najmä keď:

- zlepši zosúladenie s *acquis* EÚ v oblasti migrácie, azylu, vízovej politiky a riadenia hraníc vrátane ďalšieho zosúladenia s európskou metodikou integrovaného riadenia hraníc,
- posilní svoje inštitucionálne kapacity, mechanizmy spolupráce a koordinácie medzi *orgánmi* zapojenými do riadenia migrácie, hraníc a azylu, aktualizuje svoj plán pre riadenie zvýšených zmiešaných migračných tokov a posilní boj proti neoprávnenej migrácii a prevádzačstvu migrantov,
- *zlepší* svoj azylový systém, a to aj tým, že štát bude ponúkať potrebné služby žiadateľom o azyl.

* *

Vzhľadom na súčasný stav príprav Moldavska, a ak Moldavsko splní predbežné kritériá na horizontálnej úrovni a predbežné kritériá týkajúce sa kapitola o právnom štáte, EÚ konštatuje, že za predpokladu, že Moldavsko bude naďalej dosahovať pokrok v zosúladovaní s *acquis* EÚ, na ktoré sa vzťahujú nasledujúce kapitoly, a v jeho vykonávaní, a bez toho, aby boli dotknuté prípadné dodatočné podmienky uložené v ďalších kritériách stanovených pre blok 1, sa tieto kapitoly budú môcť predbežne uzavrieť až po tom, ako EÚ potvrdí, že sa splnili tieto kritériá:

Kapitola 5 – Verejné obstarávanie

Moldavsko plne zosúladí svoj vnútroštátny právny rámec s *acquis* EÚ, pokiaľ ide o všetky oblasti verejného obstarávania, vrátane koncesií, verejno-súkromných partnerstiev a obstarávania v oblasti obrany, a medzinárodné dohody, ktorými sa určité obstarávanie vyníma z pravidiel verejného obstarávania, a to v súlade s *acquis* EÚ,

Moldavsko v dostatočnom predstihu pred prístupím zabezpečí primerané administratívne a inštitucionálne kapacity na všetkých úrovniach a prijme príslušné opatrenia na zabezpečenie náležitého a včasného vykonávania a presadzovania vnútroštátnych právnych predpisov v tejto oblasti, ako aj nástroje na vykonávanie a monitorovanie. Zahŕňa to najmä:

- posilnenie mechanizmov kontroly a auditu a zvýšenie transparentnosti v realizačnej fáze verejných zákaziek na základe systematického posudzovania rizík s prioritným určením kontrol v zraniteľných odvetviach a postupoch,
- účinné fungovanie systému prostriedkov nápravy, a to aj v oblasti koncesií, verejno-súkromných partnerstiev a obstarávania v oblasti obrany,
- opatrenia/činnosti súvisiace s predchádzaním a bojom proti korupcii a konfliktom záujmov v oblasti verejného obstarávania, a to na centrálnej aj miestnej úrovni,

Moldavsko preukáže solídne výsledky, pokiaľ ide o spravodlivý a transparentný systém verejného obstarávania, ktorým sa zabezpečuje efektívne, účinné a hospodársky prospešné využívanie verejných zdrojov, hospodárska súťaž a silná ochrana a opatrenia proti korupcii.

Kapitola 18 – Štatistika

Moldavsko predloží kľúčové makroekonomické údaje (národné účty a GFS/EDP) v súlade s platnou metodikou európskeho systému účtov (ESA), ako aj so súvisiacim programom zasielania údajov ESA, požiadavkami na oznamovanie HND a v rámci postupu pri nadmernom deficite a inými príslušnými požiadavkami spolu s požadovaným podrobným opisom použitej metodiky, pričom predložené údaje a opisy už predtým overí Eurostat a potvrdí primerané zosúladenie s pravidlami EÚ, pokiaľ ide o včasnosť, úplnosť, súdržnosť, transparentnosť a presnosť,

Moldavsko prijme plán na: i) doplnenie zostávajúcich chýbajúcich údajov vo všetkých tabuľkách ESA, ii) zasielanie zostávajúcich tabuliek z programu zasielania údajov ESA, iii) predloženie chýbajúcich informácií, ktoré sa majú poskytnúť spolu s tabuľkami na účely postupu pri nadmernom deficite, a iv) na realizáciu zostávajúcich metodických otázok. Eurostat potvrdí relevantnosť tohto plánu.

Kapitola 32 – Finančná kontrola

Moldavsko zabezpečí riadne vykonávanie vnútroštátnych právnych predpisov v oblasti verejnej vnútornej finančnej kontroly, najmä pokiaľ ide o delegovanú manažérsku zodpovednosť a riadenie rizík. Posilní administratívne kapacity funkcie vnútorného auditu. Procesy plánovania vnútorného auditu budú spĺňať medzinárodné štandardy týkajúce sa funkcie auditu,

Účtovný dvor Moldavska bude spĺňať štandardy Medzinárodnej organizácie najvyšších kontrolných inštitúcií (INTOSAI). Konkrétne sa v právnom rámci Moldavska primerane upraví nezávislosť a postavenie Účtovného dvora,

Moldavsko zosúladí svoje právne predpisy s *acquis* EÚ v oblasti boja proti podvodom a akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie. Moldavsko bude mať funkčný a efektívny koordinačný útvar pre boj proti podvodom (AFCOS) a príslušnú sieť. Moldavsko vykoná účinnú národnú stratégiu boja proti podvodom na ochranu finančných záujmov EÚ. Moldavsko bude mať solídne výsledky, pokiaľ ide o spoluprácu s Komisiou, úradom OLAF a Európskou prokuratúrou v oblasti ohlásených nezrovnalostí a vyšetrovaných prípadov, ktoré sa týkajú fondov EÚ,

Moldavsko uvedie svoje právne predpisy do súladu s *acquis* EÚ v oblasti overovania pravosti euromincí, vytvorí vhodné štruktúry a posilní spoluprácu medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi.

* *

Monitorovanie pokroku v zosúladiovaní s *acquis* EÚ a príslušnými európskymi normami a v ich vykonávaní bude pokračovať aj počas rokovaní. EÚ zdôrazňuje, že osobitnú pozornosť bude venovať monitorovaniu všetkých uvedených otázok s cieľom zabezpečiť administratívnu kapacitu Moldavska a jeho schopnosť ukončiť zosúladiovanie právnych predpisov vo všetkých oblastiach tohto bloku, ako aj ďalší pokrok vo vykonávaní a presadzovaní. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať prepojeniu medzi týmto blokom a ostatnými rokovacími blokmi. Konečné posúdenie súladu právnych predpisov Moldavska s *acquis* EÚ a príslušnými európskymi normami, ako aj jeho vykonávacích kapacít bude možné uskutočniť až v neskoršej fáze rokovaní. EÚ vyzýva Moldavsko, aby okrem všetkých informácií, ktoré môže EÚ požadovať na účely rokovaní o tomto bloku a ktoré sa majú poskytnúť konferencii, pravidelne poskytovalo podrobné písomné informácie o pokroku vo vykonávaní *acquis* EÚ aj Rade pre pridruženie.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa konferencia bude musieť vo vhodnom čase k tomuto bloku vrátiť.

EÚ tiež pripomína, že v období od 3. júna 2026 do ukončenia rokovaní sa môže prijať nové *acquis* EÚ.